

Sparisjóður Suður-Pingeyinga ses.

Árshlutareikningur

1.1.-30.6.2022

Sparisjóður Suður-Pingeyinga ses.

Kjarna

650 Laugar

kt. 530990-2149

Sparisjóður Suður-Pingeyinga ses.

Árshlutareikningur

1.1.-30.6.2022

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar og sparisjóðsstjóra	2
Áritun óháðra endurskoðenda	4
Rekstrarreikningur	5
Efnahagsreikningur	6
Eiginfjáryfirlit	7
Yfirlit um sjóðstreymi	8
Skýringar	9-26

Árshlutareikningur Sparisjóðs Suður-Þingeyinga ses. fyrir tímabilið 1.1.2022-30.06.2022 er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana.

Afkoma og eigið fé

Samkvæmt rekstrarreikningi ársins nam hagnaður 16,1 millj. kr., samanborið við 14,3 millj. kr. tap fyrir sama tímabil árið áður. Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir sjóðsins 11.345 millj. kr. og hafa aukist um 2,9% frá fyrra ári. Bókfært eigið fé í lok árs er 1.043 millj. kr. Eiginfjárlutfall samkvæmt ákvæðum 84. greinar laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki var í lok tímabils 20,48%. Samkvæmt ákvörðun Seðlabankans átti eignfjárlutfall sjóðsins að vera að lágmarki 17,44% eftir niðurfellingu sveiflujöfnunarauka um 2% þann 18. mars 2020. Eftir innramatsferli og yfirferð á því af Fjármálaeftirlitinu er ljóst að krafa sjóðsins mun hækka eitthvað en auk þess mun sveiflujöfnunarauki verða settur á aftur. Lágmarks eiginfjárlaga verður því a.m.k. 19,44% en líklega örlítið hærri þegar mati Fjármálaeftirlitsins lýkur.

Útlán hækkuðu á tímabilinu um 3,57% en innlán jukust um 3,0%, hluti útlána tengist útgáfu stuðningslána sem er hluti af aðgerðum ríkissjóðs til að stuðla að áframhaldandi starfsemi fyrirtækja sem hafa orðið fyrir verulegu tekjutapi vegna Covid. Útgefni stuðningslán í lok tímabils eru að fjárhæð 205 millj. kr..

Stjórnarhættir

Stjórn Sparisjóðs Suður-Þingeyinga starfar í samræmi við ákvæði laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og samþykktir sjóðsins. Hún hefur staðfest stjórnarháttayfirlýsingu vegna ársins 2021, en yfirlýsingin byggir á leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út í júlí 2021 (6. útg.) af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Kauphöll Íslands.

Stjórn Sparisjóðs Suður-Þingeyinga fer með æðsta vald í málefnum sparissjóðsins milli aðalfunda. Hlutverk stjórnar er nánar tilgreint í reglum um störf stjórnar og sparissjóðsstjóra sem finna má á heimasíðu sparissjóðsins www.spthin.is.

Þar kemur fram að meginhlutverk stjórnar sparissjóðsins eru:

- Að bera ábyrgð á rekstri sparissjóðsins.
- Að móta stefnu, setja markmið og áhættuviðmið í rekstri.
- Að stuðla að rekstrarhæfi hans og hafa eftirlit með stjórnendum hans.
- Að gæta hagsmuna stofnfjáraðila og stuðla að uppbyggingu og uppveksti á sínu starfssvæði.
- Að setja sér starfsreglur og leggja mat á eigin störf.

Hjá sparissjóðnum starfar endurskoðunar- og áhættunefnd. Hlutverk hennar er m.a. að leitast við að tryggja gæði ársreikninga og annarra fjármálaupplýsinga til að fjárfestar og aðrir hagsmunaaðilar geti reitt sig á gæði fjármálaupplýsinganna og störf endurskoðenda. Nefndin skal einnig sinna ráðgjafar- og eftirlitshlutverki fyrir stjórn sparissjóðsins m.a. vegna mótunar áhættustefnu og áhættuvilja sjóðsins.

Stjórn Sparisjóðs Suður-Þingeyinga telur góða stjórnarhætti vera forsendu traustra samskipta stofnfjáraðila, stjórnar, starfsmanna og annarra hagsmunaaðila en stjórnarháttum er nánar lýst í stjórnarháttayfirlýsingu sem finna má á heimasíðu sparissjóðsins www.spthin.is.

Skýrsla stjórnar

Álit og áritun stjórnar og sparisjóðsstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og sparisjóðsstjóra er ársreikningur sparisjóðsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Er það álit stjórnar og sparisjóðsstjóra að árshlutareikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldam og fjárhagsstöðu 30. júní 2022, rekstrarafkomu sjóðsins og breytingu á handbæru fé það sem af er árs.

Jafnframt er það álit stjórnar og sparisjóðsstjóra að árshlutareikningur og skýrsla stjórnar geymi glöggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri sjóðsins, stöðu hans og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem sjóðurinn býr við.

Stjórn og sparisjóðsstjóri Sparisjóðs Suður-Þingeyinga staðfesta hér með árshlutareikning fyrir tímabilið 1.1.2022-30.06.2022 með undirritun sinni.

Laugar 29. ágúst 2022

Í stjórn

Helga Sveinbjörnsdóttir
Stjórnarformaður

Eiríkur Haukur Hauksson
Varaformaður

Pétur Snæbjörnsson
Meðstjórnandi

Gerður Sigtryggisdóttir
Meðstjórnandi

Sigríður Jóhannsdóttir
Meðstjórnandi

Örn Arnar Óskarsson
Sparisjóðsstjóri

Áritun óháðra endurskoðanda

Til stjórnar og stofnfjáreigenda Sparisjóðs Suður-Þingeyinga ses.

Við höfum kannað meðfylgjandi árshlutareikning Sparisjóðs Suður-Þingeyinga fyrir tímabilið 1. janúar til 30. júní 2022. Árshlutareikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymi, eiginfjárfirlit, yfirlit um reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar. Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu árshlutareikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Ábyrgð okkar felst í þeirri ályktun sem af könnun okkar leiðir.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410, sem fjallar um könnun óháðs endurskoðanda á árshlutareikningum. Samkvæmt honum ber okkur að skipuleggja og haga könnuninni þannig að hófleg víska fái um að árshlutareikningurinn sé án verulegra annmarka. Slík könnun felur í sér fyrirspurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum sjóðsins ásamt greiningum á hinum ýmsu liðum reikningsskilanna og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun felur ekki í sér jafn viðtækar aðgerðir og endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við ekki í ljós álit byggt á endurskoðun.

Við könnun okkar kom ekkert fram sem benti til annars en að meðfylgjandi árshlutareikningur gefi glögga mynd af afkomu sparisjóðsins á tímabilinu, efnahag hans 30. júní 2022 og breytingu á handbæru fé í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur.

Akureyri, 29. ágúst 2022

Enor ehf.

Niels Guðmundsson

löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 1.1.-30.6.2022

	Skýr.	1.1.-30.6.2022	1.1.-30.6.2021
Vaxtatekjur		374.856	244.336
Vaxtagjöld		(173.743)	(68.158)
Hreinar vaxtatekjur	4	<u>201.113</u>	<u>176.178</u>
Þjónustutekjur		28.480	23.802
Þjónustugjöld		(16.306)	(10.269)
Hreinar þjónustutekjur	5	<u>12.173</u>	<u>13.533</u>
Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum	6	(287)	12.930
Gengismunur		4.283	(128)
Aðrar rekstrartekjur	7	4.706	2.554
		<u>8.702</u>	<u>15.355</u>
Hreinar rekstrartekjur		221.989	205.067
Laun og launatengd gjöld	8	(83.139)	(71.593)
Annar rekstrarkostnaður	9	(86.724)	(86.058)
Afskriftir rekstrarfjármuna	15	(16.207)	(12.422)
		<u>(186.069)</u>	<u>(170.073)</u>
Hagnaður fyrir afskriftir útlána		35.920	34.994
Framlag í afskriftarreikning útlána	12	(15.753)	(17.175)
Hagnaður fyrir skatta		20.167	17.819
Tekjuskattur	10	(4.068)	(3.564)
Hagnaður tímabilsins		<u><u>16.100</u></u>	<u><u>14.255</u></u>

Efnahagsreikningur 30. júní 2022

	Skýr.	30.6.2022	31.12.2021
Eignir			
Sjóður og innstæður í Seðlabanka Íslands		1.965.064	1.944.144
Kröfur á lánastofnanir		26.679	38.055
Útlán og kröfur	12	9.154.777	8.839.046
Skuldabréf	13	238	238
Hlutabréf	13	16.151	18.677
Fastafjármunir til sölu	14	0	507
Óefnislegar eignir	15	69.014	71.061
Rekstrarfjármunir	15	77.009	82.127
Aðrar eignir	16	41.215	35.911
Eignir samtals		11.350.148	11.029.767
Skuldir			
Almenn innlán	17	10.122.893	9.825.075
Víkjandi lán	18	57.335	54.526
Tekjuskattsskuldbinding	10	15.927	15.927
Aðrar skuldir	19	110.575	112.954
Skuldir samtals		10.306.730	10.008.482
Eigið fé			
Stofnfé	20	230.900	212.735
Endurmat fastafjármuna	25	40.837	40.837
Varasjóður		771.680	767.713
Eigið fé samtals		1.043.417	1.021.285
Skuldir og eigið fé samtals		11.350.148	11.029.767

Eiginfjárfirlit

	Stofnfé	Varasjóður	Annað eigið fé	Samtals eigið fé
Breytingar á eigin fé 1.1-30.6.2022				
Eigið fé 1. janúar 2022	212.735	767.713	40.837	1.021.285
Endurmat stofnfjár	12.133	(12.133)		0
Innlausn stofnfjár	(2.339)			(2.339)
Nýtt stofnfé	8.371			8.371
Hagnaður tímabilsins		16.100		16.100
Eigið fé 30.6.2022	230.900	771.680	40.837	1.043.417
Breytingar á eigin fé 2021				
Eigið fé 1. janúar 2021	198.802	737.799	41.888	978.489
Endurmat stofnfjár	7.937	(7.937)		0
Endurmat fastafjármuna		1.051	(1.051)	0
Upplausn endurmats	92	(92)		0
Innlausn stofnfjár	(3.431)			(3.431)
Nýtt stofnfé	9.334			9.334
Hagnaður ársins		36.893		36.893
Eigið fé 31.12.2021	212.735	767.713	40.837	1.021.285

Sjóðstreymisýfirlit 1.1-30.6.2022

	Skýr.	1.1.-30.6.2022	1.1.-30.6.2021
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður tímabilsins		16.100	14.255
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á sjóðstreymi:			
Hreinar vaxtatekjur	4	(201.113)	(176.178)
Víkjandi lán, breyting		2.809	1.265
Virðisrýrnun útlána	12	15.753	17.175
Afskrift rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna	15	16.207	12.422
		<u>(150.245)</u>	<u>(131.061)</u>
Útlán og kröfur, breyting		(231.254)	17.783
Fastafjármunir til sölu, breyting		507	0
Aðrar eignir, breyting		(5.304)	(37.743)
Innlán, breyting		196.654	312.566
Aðrar skuldir, breyting		(2.379)	(9.996)
		<u>(192.020)</u>	<u>151.550</u>
Innheimtir vextir		274.625	231.426
Greiddir vextir		<u>(72.681)</u>	<u>(27.064)</u>
Handbært fé frá rekstri (til rekstrar)		<u>9.925</u>	<u>355.912</u>
Fjárfestingahreyfingar			
Keyptir rekstrarfjármunir		(180)	(1.186)
Keyptur hugbúnaður	15	(11.214)	(15.275)
Sala hlutafjár		2.526	
Seldir varanlegir rekstrarfjármunir		2.353	
		<u>(6.515)</u>	<u>(16.461)</u>
Fjármögnunarahreyfingar			
Nýtt stofnfé		8.371	8.070
Innleyst stofnfé		<u>(2.339)</u>	<u>(128)</u>
		<u>6.032</u>	<u>7.942</u>
(Lækkun) hækkun handbærs fjár		9.443	347.394
Handbært fé í byrjun árs		1.982.301	1.116.651
Handbært fé í lok tímabils		<u>1.991.744</u>	<u>1.464.045</u>

1. Almennar upplýsingar

Sparisjóður Suður-Þingeyinga, varð til 10. maí 1990 með sameiningu Sparisjóðs Aðaldæla, Sparisjóðs Reykdæla og Sparisjóðs Kinnunga. Síðar sameinaðist Sparisjóður Mývetninga sjóðnum. Hann er með heimilisfesti á Íslandi og eru höfuðstöðvar hans í Kjarna á Laugum í Þingeyjarsveit.

Sparisjóðurinn er sjálfseignarstofnun sem starfar samkvæmt gildandi lögum um fjármálafyrirtæki og stundar sparisjóðsstarfsemi eins og hún er skilgreind í áðurgreindum lögum.

2. Reikningsskilaaðferðir

Árshlutareikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Árshlutareikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Árshlutareikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að ákveðnar fjáreignir hafa verið metnar á gangvirði. Þær eignir sem um ræðir eru markaðsskuldabréf. Árshlutareikningurinn er gerður í íslenskum krónum, sem er starfsrækslugjaldmiðill sparisjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í árshlutareikningnum.

2.1 Reikningshaldslegt mat

Gerð árshlutareiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna og skulda, tekna og gjalda. Þetta mat og tengdar forsendur eru byggðar á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru eðlilegir undir viðkomandi kringumstæðum og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og undirliggjandi forsendur eru endurskoðaðar reglulega. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á yfirstandandi tímabil þegar matið hefur einungis áhrif á það tímabil. Hins vegar er breytingin færð á yfirstandandi tímabil og síðari tímabil ef hún hefur áhrif á þau tímabil.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á árshlutareikninginn er að finna í skýringu 3.

2.2 Tekjur og gjöld

a) Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til og er miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda er dreifing á afföllum og yfirverði og annar mismunur sem er á upphaflega bókfærðu verði vaxtaberandi fjármálagernings og fjárhæð á gjalddaga miðað við virka vexti.

Aðferð virkra vaxta byggist á því að reiknað er endurgreiðsluvirði fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum eða vaxtagjöldum dreift á videigandi tímabil. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Þegar hlutfall virkra vaxta er reiknað áætlað sparisjóðurinn sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins en tekur ekki tillit til útlánataps í framtíðinni. Útreikningurinn tekur til allra gjalda og greiðslna á milli aðila að samningnum, sem eru hluti af hlutfalli virkra vaxta sem og viðskiptakostnaði, yfirverði og afföllum.

b) Þjónustutekjur

Sparisjóðurinn veitir ýmsa þjónustu til viðskiptavina sinna sem hann fær greitt fyrir. Þóknarir vegna þjónustu sem veitt er yfir ákveðið tímabil er dreift eftir því sem þjónustan er veitt.

2.2 Tekjur og gjöld (framhald)

Þjónustugjöld eru aðallega greiðslur vegna þjónustu sem sparisjóðurinn kaupir af öðrum fjármálafyrirtækjum vegna viðskiptamanna sinna, en þau eru gjaldfærð eftir því sem þjónustan er fengin.

c) Arðstekjur

Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning miðað við þann dag sem arðgreiðsla er samþykkt.

d) Hreinar tekjur og gjöld af veltufjáreignum og veltufjárskuldum

Hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldum fela í sér hagnað og tap vegna sölu, innlausnar og breytinga í gangvirði veltufjáreigna og veltufjárskulda.

e) Hreinar tekjur og gjöld af fjáreignum tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstur

Hreinar tekjur af fjáreignum tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning fela í sér hagnað og tap vegna sölu og breytinga í gangvirði fjáreigna sem eru tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstur.

f) Rekstrargjöld

Til rekstrargjalda teljast laun og launatengd gjöld, afskriftir rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna og annar kostnaður svo sem húsnæðis-, markaðs- og tölvukostnaður.

2.3 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok tímabils. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning.

2.4 Virðisrýrnun

Bókfært verð eigna sparisjóðsins er endurskodað á hverjum reikningsskiladegi til þess að ganga úr skugga um að eignin hafi ekki rýrnað að verðmæti. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning hvenær sem bókfært verð eignar eða sjóðskapandi einingar er hærra en endurheimtanlegt verðmæti hennar.

a) Virðisrýrnun útlána

Ef eitthvað bendir til virðisrýrnunar útlána er bókfært verð þeirra lækkað gegnum sérstakan afskriftareikning, til núvirtis endurheimtanlegs virðis, miðað við upphaflega vexti.

Ef virðisrýrnun gengur síðar til baka og slíkt má rekja til atburðar eftir að virðisrýrnun var færð, skal virðisrýrnun bakfærð að því marki sem hún er nú ofmetin með því að lækka afskriftareikning. Bakfærslan er færð í rekstrarreikning eins og upphaflega virðisrýrnunin.

Stjórnendur sparisjóðsins meta fyrst hvort merki um virðisrýrnun eru til staðar fyrir hverja einstaka fjáreign sem telst veruleg ein og sér. Lán og kröfur sem ekki falla í þann flokk eru metin sem hluti af safni sem er metið í heild sinni með tilliti til virðisrýrnunar. Við mat á slíku safni er gengið út frá því að lán séu í eðli sínu áþekk hvað varðar útlánaáhættu. Við mat á hugsanlegri virðisrýrnun er skoðað hvort líklegt sé að vænt framtíðarsjóðstreymi lánasafnsins hafi orðið fyrir skerðingu og hvort hægt sé að meta rýrnunina án þess þó að eyrnamerkja hana ákveðnum lánnum.

Tvær grunnaðferðir eru notaðar til að reikna virðisrýrnunartap, annars vegar á einstökum lánnum og hins vegar tap á ákveðnum lánasöfnum. Áætlað tap vegna síðari atburða, án tillits til líkinda þeirra, er ekki fært.

2.4 Virðisrýrnun (framhald)

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun innihalda sýnileg gögn um eftirfarandi tapaðstæður:

- (i) umtalsverðir fjárhagsörðuleikar lántakanda;
- (ii) samningsrof, svo sem vanskil á afborgun á vöxtum eða greiðslum af höfuðstól;
- (iii) Sparisjóðurinn veitir lántakanda, af viðskiptalegum eða lagalegum ástæðum, sem tengjast fjárhagsvandræðum lántakanda, ívilnun í formi endurfjármögnunar sem annars myndi ekki koma til greina af hálfu lánveitanda;
- (iv) það er orðið líklegt að lántakandi verði gjaldþrota eða undirgangist annars konar fjárhagslega endurskipulagningu;
- (v) virkur markaður er ekki lengur til staðar fyrir viðkomandi fjárhagslegu eign vegna fjárhagslegra vandræða; eða
- (vi) greinileg gögn sem benda til mælanlegrar lækkunar á áætluðu framtíðarsjóðstreymi frá lánasafni frá upphaflegri færslu eignanna, þótt minnkunin verði enn ekki greind á einstakar fjáreignir í safninu, þar á meðal;
 - óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakenda í safninu; eða
 - almennar þjóðhagslegar eða staðbundnar efnahagsástæður sem tengjast eignum sparisjóðsins.

Útlán metin hvert fyrir sig

Virðisrýrnun á einstökum útlánum er ákvörðuð með mati á áhættu í hverju tilfelli fyrir sig. Sparisjóðurinn metur á hverjum reikningsskiladegi hvort fyrir liggja raunverulegar vísbendingar um virðisrýrnun einstakra lána. Þessu verklagi er beitt við öll lán sem teljast mikilvæg. Við ákvörðun slíks virðisrýrnunartaps á einstökum metnum lánnum er tillit tekið til eftirfarandi þátta:

- heildaráhætta sparisjóðsins gagnvart viðskiptavininum;
- upphæð og tímasetning væntanlegra inngreiðslna og endurheimta;
- líklegur ágóði til sparisjóðsins við búskipti eða gjaldþrot;
- hversu flókið er að ákvarða heildarupphæðir og mat á öllum kröfum á lántaka og hversu mikil lagaleg og tryggingarleg óvissa er fyrir hendi;
- söluverðmæti tryggingar (eða annarra lækkunarþátta) og líkindi á endurheimtu með árangri; og
- líklegur frádráttur kostnaðar við endurheimtur útistandandi upphæða.

Virðisrýrnunartap er reiknað með því að bera saman núvirði vænts framtíðarsjóðstreymis, núvirt miðað við upphaflega virka vexti lánsins, við núverandi bókfært verð og fjárhæð taps sem er fært í rekstrarreikning. Bókfært verð virðisrýrðra lána er lækkað með notkun afskriftareiknings. Þegar lán er með breytilegum vöxtum, er ávöxtunarkrafa við mælingu á virðisrýrnunartapi núverandi virkir vextir lánsins.

Söfn útlána metin

Þar sem útlán hafa verði metin sérstaklega og engar vísbendingar fundist um tap eru þau flokkuð í söfn á grundvelli svipaðra lánaáhættueinkenna til að reikna út heildarvirðisrýrnun. Þetta tap nær til lána sem eru virðisrýrð á reikningsskiladegi, en verða ekki greind sem slík fyrr en síðar.

Virðisrýrnun á safni er ákvörðuð með tilliti til eftirfarandi:

- framtíðarsjóðstreymi í lánasafni sem metið er með tilliti til virðisrýrnunar er áætlað á grundvelli samningsbundins sjóðstreymis eignanna.
- söguleg tapreynsla í söfnum með svipuðum áhættueinkennum (t.d. eftir atvinnugrein, lánshæfismati eða tegund láns);
- áætlaður tími frá tapi þar til tapið er greint og fært með sérstöku framlagi í afskriftareikning;
- mat stjórnar byggt á reynslu um hvort núverandi efnahags- og lánsaðstæður séu þannig og raunveruleg tapshætta sé önnur en tapsreynsla fyrri ára gefur tilefni til að ætla.
- frestana greiðsluferla útlána í samanburði við sambærilegar fjárhæðir fyrri ára

Áætlaður tími milli taps og staðfestingar á því er ákvarðaður fyrir hvert tilgreint safn.

Áætlaðar breytingar á framtíðarsjóðstreymi í eignahópum ættu að vera í samræmi við breytingar á sýnilegum gögnum á hverjum tíma (til dæmis breytingum á eignaverði, greiðslustöðu eða öðrum þáttum sem benda til breyttra líkinda á tapi á safninu og stærð taps). Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru til að áætla framtíðarsjóðstreymi eru endurskodaðar reglulega af sparisjóðnum til að lágmarka mun á milli áætlaðs og raunverulegs taps.

2.4 Virðisrýrnun (framhald)

Endanlegar afskriftir

Útlán eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar raunhæfar líkur eru á að endurheimta fjárhæðirnar sem færðar eru út.

Viðsnúningur virðisrýrnunar

Ef virðisrýrnun lækkar síðar og hægt er að rekja það til atvika sem urðu eftir að virðisrýrnunin var viðurkennd, þá er fyrri færsla á virðisrýrnun tekjufærð á rekstrarreikningi.

2.5 Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu tímabils samanstendur af skatti til greiðslu og frestuðum skatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikninginn að undanskildum þeim tilfellum þegar hann tengist liðum sem skráðir eru beint á eigið fé, en þá er hann bókaður þar líka.

Skattur til greiðslu er sá skattur sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða af tekjuskattsskyldri afkomu tímabilsins, miðað við skattprósentur í gildi eða sem búið er að tilkynna um að verði í gildi á lokadagsetningu efnahagsreiknings, og allar breytingar sem gerðar hafa verið á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestuð skattinneign og skattskuld hefur verið reiknuð og bókuð í efnahagsreikning. Útreikningurinn byggist á mismun efnahagsliða í skattauppgjöri annars vegar og árshlutareikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattsstofn sjóðsins er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil. Tekjuskattsskuldbinding er færð vegna allra tímamismuna en reiknuð skattinneign er færð vegna tímamismuna ef líkur eru á að þeir nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni. Reiknaðar skattinneignir og skattskuldbindingar eru einungis færðar til lækunar hvor á annarri ef þær tengjast sköttum sem lagðir eru á af sömu skattyfirvöldum.

Bókfært verð reiknaðrar skattinneignar er yfirfarið á reikningsskiladegi og fært niður ef ekki eru lengur taldar líkur á að skattskyldur hagnaður í framtíðinni muni vera nægjanlegur til að nýta eignina að fullu leyti eða að hluta. Frestaðar skatteignir eru lækkaðar þannig að það er ekki lengur líklegt að tengdur skattur verði innleystur.

Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki

Sparisjóðurinn greiðir fjársýsluskatt, en skatturinn er lagður á fjármálafyrirtæki og váttryggingarfélag. Skatturinn er lagður á laun og er hann gjaldfærður með launum og launatengdum gjöldum.

2.6 Handbært fé

Til handbærs fjár í yfirliti um sjóðstreymi teljast sjóður, óbundnar innstæður í fjármálafyrirtækjum, ríkisvixlar endurseljanlegir í fjármálafyrirtækjum og gjaldkræfar kröfur á lánastofnanir.

2.7 Útlán

Útlán og kröfur eru óafleiðutengdar fjáreignir með föstum eða skilgreindum gjalddögum sem eru ekki skráðar á virkum markaði. Útlán og kröfur innifela lán sem sparisjóðurinn veitir viðskiptavinum sínum, þátttöku í útlánum frá öðrum lánveitendum og yfirtekin lán sem eru ekki skráð á virkum markaði og sjóðurinn hefur engar áætlanir um að endurselja strax eða í náninni framtíð.

Útlán eru færð þegar lántakendum eru greiddir út fjármunir tengdir útláninu. Fjáreignir eru við upphaflega skráningu færð á gangvirdi, sem er lánsfjárhæðin auk viðskiptakostnaðar. Þau eru því næst færð á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir eru innifaldir í bókfærðri fjárhæð lána og krafna.

2.8 Fjáreignir metnar á gangvirði

Sparisjóðurinn tilgreinir fjáreignir í upphafi sem fjáreignir á gangvirði þar sem breytingar á gangvirði eru færðar í gegnum rekstrarreikning, sem hreinar tekjur af fjáreignum metnar á gangvirði.

2.9 Ákvörðun gangvirðis

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fánlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum á milli ótengdra aðila, tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir eða stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga.

2.10 Skráning og afskráning fjáreigna og fjárskulda

Kaup og sala fjáreigna eru skráð á þeim degi sem viðskiptin fara fram. Þau eru færð á þeim degi sem sparisjóðurinn skuldbindur sig til að kaupa eða selja eign, nema vegna útlána, sem eru skráð þegar fjármagn er afhent lántakanda. Fjáreignir eru afskráðar þegar rétturinn til að fá fjárstreymi af fjáreign er ekki lengur til staðar eða þegar áhætta og ávinningur af eignarhaldinu hefur verið flutt frá sparisjóðnum.

Fjárskuld er skráð þegar sparisjóðurinn verður hluti af samningsbundnum skuldagerningi. Fjárskuld er afskráð þegar skuldbinding sparisjóðsins er gerð upp með greiðslu, skuldaraðili fellur frá kröfunni eða fjárskuldin er felld úr gildi.

2.11 Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð sýnd í efnahagsreikningi þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda nettó eða innleysa eignina og greiða skuldina á sama tíma.

2.12 Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

a) Eignir í eigu sparisjóðsins

Rekstrarfjármunir utan fasteigna eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisýrnun. Fasteignir hafa verið endurmetnar m.v. markaðsverð.

Kostnaður sem fellur til vegna endurnýjunar rekstrarfjármuna er eignfærður þegar hann fellur til, ef líklegt er að framtíðarhagnaður sem felst í eigninni muni renna til sparisjóðsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi sem gjöld þegar til hans er stofnað.

2.12 Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir (framhald)

b) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna og færðar í rekstrarreikninginn. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir.....	50 ár
Húsbúnaður, skrifstofuáhöld, hugbúnaður og tæki.....	5 ár
Bifreiðar	10 ár

Niðurlagsverð er endurmetið árlega svo framarlega sem það er ekki óverulegt.

2.13 Fastafjármunir til sölu

Fastafjármunir til sölu eru eignir sem sparisjóðurinn hefur eignast vegna fullnustu á kröfum. Eignirnar eru í sölumæðferð og eru eignfærðar á því sem lægra reynist af kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum áætluðum sölukostnaði.

2.14 Innlán

Innlán eru færð upphaflega á gangverði og eftir það á afskrifuðu kostnaðarverði.

2.15 Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar lagaleg skylda, sem leiðir af liðnum atburðum, hvílir á sparisjóðnum, og líklegt þykir að útstreymi hagrænna gæða þurfi að koma til við uppgjör skuldbindingarinnar. Ef áhrifin eru veruleg eru skuldbindingarnar ákveðnar með því að afvaxta áætlað framtíðarfjárstreymi með hlutfalli fyrir skatta og meta þannig áhættuna sem tengist skuldbindingunni.

2.16 Eigð fé

a) Stofnfé

Ef stofnfé er keypt af stofnfjáraðila er sú fjárhæð sem greidd er, þar með talinn kostnaður, færð til lækkunar á eigin fé.

b) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur á stofnfé eru færðar til lækkunar á eigin fé á því tímabili sem þær eru samþykktar af aðalfundi sparisjóðsins.

3. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningskilaaðferða

Sparisjóðurinn framkvæmir mat og beitir ályktunum sem hafa áhrif á fjárhæðir eigna og skuldbindinga. Þetta mat og ályktanir eru stöðugt endurmetnar og byggjast á reynslu og öðrum þáttum, þar með talið væntingum til atburða í framtíðinni, sem taldar eru raunhæfar við núverandi kringumstæður.

a) Virðisrýmun útlána og krafna

Útlánasafnið er endurskodað reglulega til að meta virðisrýmun. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýmunar þarf sparisjóðurinn að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðsstreymi ýmist frá einstökum lánnum eða frá safni lána áður en lækkun verður merkjanleg hjá einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með einkenni tapsáhættu og hlutlæg merki virðisrýmunar þegar meta skal framtíðarsjóðsstreymi. Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru við að meta bæði upphæðir og tímasetningar á framtíðarsjóðsstreymi eru endurskodaðar reglulega með það að markmiði að minnka muninn á áætluðu tapi og raunverulegu tapi.

4. Hreinar vaxtatekjur

Vaxtatekjur og vaxtagjöld sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2022	1.1.-30.6.2021
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir.....	25.874	5.158
Lán og kröfur.....	348.982	239.178
Vaxtatekjur samtals	<u>374.856</u>	<u>244.336</u>
Innlán frá lánastofnunum.....	1.177	1.236
Víkjandi lán.....	4.157	2.522
Innlán.....	168.409	64.399
Vaxtagjöld samtals	<u>173.743</u>	<u>68.158</u>
Hreinar vaxtatekjur.....	<u>201.113</u>	<u>176.178</u>

5. Hreinar þjónustutekjur

Þjónustutekjur og þjónustugjöld sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2022	1.1.-30.6.2021
Þóknun vegna útlána og innheimtu.....	3.748	3.609
Ábyrgðaðþóknun.....	482	1.251
Þóknun af kreditkortum.....	20.770	13.797
Þóknun af debetkortum.....	2.487	2.868
Aðrar þjónustutekjur.....	841	2.279
Þjónustutekjur samtals	<u>28.480</u>	<u>23.802</u>
Kortagjöld	15.582	10.269
Þjónustugjöld vegna erlendra viðskipta.....	724	0
Þjónustugjöld samtals	<u>16.306</u>	<u>10.269</u>
Hreinar þjónustutekjur.....	<u>12.173</u>	<u>13.533</u>

6. Hrein gjöld af fjáreignum á gangvirði í gegnum rekstur

Hreinar tekjur/(hrein gjöld) af fjáreignum á gangvirði í gegnum rekstur greinist þannig:	1.1.-30.6.2022	1.1.-30.6.2021
Hreinar tekjur (gjöld).....	(287)	12.930
Hreinar tekjur vegna fjáreigna gegnum rekstur samtals	<u>(287)</u>	<u>12.930</u>

7. Aðrar rekstrartekjur

Aðrar rekstrartekjur sundurliðast þannig:	1.1.-30.6.2022	1.1.-30.6.2021
Umboðslaun.....	2.306	1.620
Tekjur af fasteignum.....	1.860	934
Aðrar rekstrartekjur samtals	<u>4.706</u>	<u>2.554</u>

8. Starfsmannamál

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	1.1.-30.6.2022	1.1.-30.6.2021
Laun	65.485	56.322
Launatengd gjöld	17.653	15.271
	<u>83.139</u>	<u>71.593</u>

Laun og þóknanir til stjórnenda sparisjóðsins, auk stofnfjáreignar, greinast þannig:

	1.1.-30.6.2022		1.1.-30.6.2021	
	Laun og hlunnindi	Stofnfjárhlutir í lok tímabils	Laun og hlunnindi	Stofnfjárhlutir í lok tímabils
Sparisjóðsstjóri.....	9.833	0	11.066	0
Stjórnarformaður.....	1.228	110	1.040	124
Stjórnarmenn.....	4.343	6.393	3.746	2.403
	<u>15.403</u>	<u>6.502</u>	<u>15.852</u>	<u>2.528</u>

Starfsmannafjöldi sparisjóðsins umreiknaður í heilsársstörf er sem hér segir:

	1.1.-30.6.2022	1.1.-30.6.2021
Meðalfjöldi stöðugilda á tímabilinu.....	12,0	10,3
Stöðugildi í lok tímabils.....	9,9	9,0

9. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:

	1.1.-30.6.2022	1.1.-30.6.2021
Tölvuþjónusta.....	45.456	51.137
Endurskoðunarkostnaður.....	7.007	8.881
Lögfræðiþjónusta.....	595	369
Önnur sérfræðiþjónusta.....	1.875	1.555
Framlag í Tryggingarsjóð innstæðueigenda.....	911	880
Markaðskostnaður.....	661	0
Styrkir og samfélagsverkefni.....	1.884	1.287
Samfélagsverkefni 5% af tekjum fyrir skatta frá fyrra ári.....	2.175	0
Póstur og sími.....	4.921	3.538
Gjöld til reksturs SISP.....	7.516	6.899
Eftirlitsgjöld.....	2.749	3.463
Rekstur fasteigna.....	4.968	5.854
Annar kostnaður.....	6.006	2.194
Önnur rekstrargjöld samtals	<u>86.724</u>	<u>86.058</u>

Þóknun til endurskoðenda sparisjóðsins sundurliðast þannig:

	1.1.-30.6.2022	1.1.-30.6.2021
Endurskoðun	4.280	3.757
Innri endurskoðun.....	2.016	4.491
Önnur þóknun.....	711	634
Samtals þóknun til endurskoðenda.....	<u>7.007</u>	<u>8.882</u>

Í þóknun fyrir endurskoðun felst vinna við endurskoðun á ársreikningi auk vinnu sem stjórn sparisjóðsins hefur falið endurskoðendum og telst falla undir eðlilegan hluta af starfi þeirra.

10. Tekjuskattur

Áætlaður tekjuskattur vegna tímabilsins 01.01.2022 - 30.06.2022 sem kemur til greiðslu á árinu 2023 er 4,1 millj. kr.

Virkur tekjuskattur greinist þannig:

	1.1.-30.6.2022		1.1.-30.6.2021	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður fyrir skatta	20.167		17.819	
Tekjuskattur af afkomu tímabilsins	4.068	20,0%	3.564	20,0%
Aðrar breytingar	0	0,0%	0	0,0%
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	<u>4.068</u>	<u>20,2%</u>	<u>3.564</u>	<u>20,0%</u>

Skattur í efnahagsreikningi:

	Skuld
Tekjuskattsskuldbinding.....	<u>15.927</u>
Reiknuð tekjuskattsskuldbinding 1.1.2021.....	17.624
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2021.....	6.828
Tekjuskattur til greiðslu.....	<u>(8.523)</u>
Reiknuð tekjuskattsskuldbinding 31.12.2021.....	<u>15.927</u>
Reiknaður tekjuskattur vegna tímabilsins 01.01.2022 - 30.06.2022.....	4.068
Tekjuskattur til greiðslu.....	<u>(4.068)</u>
Reiknuð tekjuskattsskuldbinding 30.06.2022.....	<u>15.927</u>

11. Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki

Bankaskattur er ófrádráttarbær skattur sem lagður var á fjármálafyrirtæki fyrst skattaárið 2010. Skatturinn er reiknaður sem 0,376% af heildarskuldum umfram 50 milljarða og hefur því ekki áhrif á sjóðinn.

12. Útlán og kröfur

Útlán og kröfur greinast þannig eftir útlánsformum:

	30.6.2022	31.12.2021
Yfirdráttarlán.....	1.117.010	982.574
Óverðtryggt skuldabréf.....	5.762.321	5.623.829
Verðtryggt skuldabréf.....	<u>2.275.446</u>	<u>2.232.643</u>
	<u>9.154.777</u>	<u>8.839.046</u>

Útgefin stuðningslán í samræmi við aðgerðir ríkisstjórnar:

	30.6.2022	31.12.2021
Með 100% ríkisábyrgð.....	119.339	133.241
Með 85% ríkisábyrgð.....	85.959	79.973
	<u>205.298</u>	<u>213.214</u>

Um 78% af stuðningslánnum eru tengd ferðaþjónustufyrirtækjum, 11% tengd sjávarútvegi, 2% tengd fasteignafélögum og annað dreifist á aðrar atvinnugreinar.

12. Útlán og kröfur (framhald)

Lán og kröfur greinast þannig eftir lántakendum:

	30.6.2022	31.12.2021
Atvinnugreinar:		
Landbúnaður	5,2%	5,1%
Sjávarútvegur	4,1%	4,5%
Verslun	2,7%	2,8%
Ríkissjóður og sveitarfélög.....	0,3%	0,1%
Iðnaður og byggingarstarfsemi	4,6%	5,1%
Samgöngur og flutningar.....	0,1%	0,2%
Þjónustustarfsemi	7,8%	8,0%
Ferðaþjónusta.....	10,4%	10,5%
Einstaklingar og íbúðabyggingar	64,9%	63,7%
	100%	100%

Breytingar á afskriftareikningi útlána og krafna greinast þannig:

	Sérstakur	Almennur	Samtals 30.6.2022	Samtals 31.12.2021
Afskriftareikningur í ársbyrjun	194.335	88.304	282.639	324.320
Virðisrýrnun útlána og krafna á tímabilinu.....	10.340	5.413	15.753	9.213
Endanlega töpuð útlán og kröfur	0	(135)	(135)	(50.894)
Afskriftareikningur í lok tímabilsins	204.675	93.582	298.256	282.639
Afskriftareikningur útlána í hlutfalli af útlánnum og veittum ábyrgðum.....	2,1%	1,0%	3,1%	3,0%

Líkan til útreiknings á almennu afskriftarframlagi var endurbætt á árinu 2020 með tillit til lána sem eru í frestuðu greiðsluferli.

	30.6.2022	31.12.2021
Lán einstaklinga í frestuðu greiðsluferli sem ekki hefur verið færð afskrift fyrir.....	0	49.167
Lán fyrirtækja í frestuðu greiðsluferli sem ekki hefur verið færð afskrift fyrir.....	59.682	49.007
	59.682	98.174

13. Fjáreignir

Skuldabréf

	30.6.2022	31.12.2021
Skuldabréf útgefin af opinberum aðilum, metin á gangvirði.....	238	238
	238	238

Hlutabréf og stofnbref

	30.6.2022	31.12.2021
Hlutabréf og stofnfjárlutir.....	16.151	18.677
	16.151	18.677

Hlutabréf sundurliðast þannig:

	Eignarhlutur	Nafnverð	Bókfært verð
Grand hótél Mývatn ehf., Skútustaðahreppi.....	9,9%	13.700	3.350
Reiknistofa bankanna hf., Reykjavík.....	0,3%	3.298	3.298
Landsbankinn hf.....		489	489
Sparisjóður Höfðhverfinga ses.....	2,8%	9.014	9.014
		26.501	16.151

14. Fastafjármunir til sölu

Fastafjármunir til sölu greinast þannig:

	30.6.2022	31.12.2021
Fullnustueignir.....	0	507

15. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig á tímabilinu 1. janúar - 30. júní 2022:

	Fasteignir og lóðir	Húsbúnaður og skrifstofuáhöld	Hugbúnaður	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða í ársbyrjun	124.419	39.190	131.731	295.340
Eignfært á árinu	0	180	11.214	11.394
Staða í lok tímabils	124.419	39.370	142.944	306.733
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun	46.290	35.191	60.670	142.151
Afskrift tímabils	1.027	1.918	13.261	16.207
Selt og aflagt á tímabilinu	2.353	0	0	2.353
Staða í lok tímabils	49.670	37.109	73.931	160.710
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun	78.129	3.999	71.061	153.189
Bókfært verð í lok tímabils	74.749	2.261	69.013	146.023
Afskriftarhlutföll	2%	10-20%	20%	
Bókfært verð fasteigna án endurmats				
Staða í ársbyrjun		27.082		
Staða í lok tímabils		24.274		

Þar sem markaðsverð fasteigna til eigin nota er talið verulega herra en bókfært verð, er bókfært verð þeirra í ársreikningi hækkað og fært til samræmis við áætlað gangvirði. Gangvirði endurmetinna eigna byggir á 100% af áætluðu söluverði sem staðfest hefur verið af óháðum matsmönnum.

Fasteignamat húseigna í árslok 2021 nam 57,1 milljónum króna. Brunabótamat húseigna nam á sama tíma 231,7 milljónum króna. Vátryggingarverð húsbúnaðar og skrifstofuáhalda var 35,2 milljónir króna í árslok 2021.

16. Aðrar eignir

Aðrar eignir greinast þannig:

	30.6.2022	31.12.2021
Önnheimtar tekjur.....	3.316	7.861
Uppgjörsreikningar milli banka.....	37.899	28.050
	41.215	35.911

17. Almenn innlán

Innlán skiptast þannig:

	30.6.2022	31.12.2021
Óbundin innlán.....	2.608.442	2.387.669
Bundin innlán.....	7.514.451	7.437.405
	<u>10.122.893</u>	<u>9.825.075</u>

18. Víkjandi lán

	30.6.2022	31.12.2021
Verðtryggt lán, vextir 4,7%, gjalddagi 2026.....	57.335	54.526
	<u>57.335</u>	<u>54.526</u>

19. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig:

	30.6.2022	31.12.2021
Ógreiddur fjármagnstekjuskattur.....	5.397	23.943
Ógreidd opinber gjöld.....	11.428	9.529
Ógreidd laun og launatengd gjöld.....	28.687	18.564
Aðrar skuldir.....	36.101	27.489
Uppgjörsreikningar milli banka.....	28.962	33.429
	<u>110.575</u>	<u>112.954</u>

20. Eigið fé

Stofnfé sparisjóðsins 30.06.2022 nam 230,9 milljónum króna og er það í eigu 444 aðila. Heildar eigið fé í lok tímabils nam 1.043 milljónum króna. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálfyrirtæki er 20,48% en má lægst vera 8%. Fjármálaeftirlitið hefur metið eiginfjárþörf sparisjóðsins samkvæmt svonefndu SREP ferli og er hún 11,94%. Með tilkomu eiginfjáruka sem lagðir eru á fjármálastofnanir í landinu í áföngum frá 2016 skal eiginfjárlutfall sparisjóðsins vera eftirfarandi:

	1.1.2018	15.5.2019	1.1.2020	1.2.2020	18.3.2020	29.9.2022
Stoð I og II (SREP)	11,94%	11,94%	11,94%	11,94%	11,94%	11,94%
Verndunarauki	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Kerfisáhættuauki	2,00%	2,00%	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Sveiflujöfnunarauki	1,25%	1,75%	1,75%	2,00%	0,00%	2,00%
Samanlögð krafa	<u>17,69%</u>	<u>18,19%</u>	<u>19,19%</u>	<u>19,44%</u>	<u>17,44%</u>	<u>19,44%</u>

Hluti eiginfjárukana tekur mið af þjóðfélagsaðstæðum og getur breyst með breyttum aðstæðum. Heildaraukar sem sjóðnum er ætlað að ná eru 5,5% sem skiptast þannig að 3% eru vegna kerfisáhættu og 2,5% vegna verndar. Sveiflujöfnunarauki sem var 2% var lækkaður tímabundið með ákvörðun Fjármálastöðuleikaneftar Seðlabanka 18. mars 2020 en verður lagður á að fullu skv. ákvörðun sömu nefndar 29. september 2022. Einungis kerfisáhættuauki getur haft áhrif á rekstrarhæfi sjóðsins. Aðrir eiginfjárukar geta haft áhrif til takmörkunar á ráðstöfun hagnaðar s.s. komið í veg fyrir arðgreiðslur eða annað sem rýrt getur eiginfjárstöðu sjóðsins.

20. Eigið fé (framhald)

Eiginfjárlutfall reiknast þannig:	30.6.2022	31.12.2021
Eigið fé samkvæmt ársreikningi.....	1.043.417	978.489
Óefnislegar eignir	(69.014)	(58.966)
Víkjandi lán	57.335	52.000
Eign í fjármálafyrirtæki.....	(9.503)	(9.503)
Eiginfjárgrunnur samtals	1.022.236	962.020
Eiginfjáarkrafa vegna útlánaáhattu.....	334.088	316.031
Eiginfjáarkrafa vegna markaðsáhattu.....	2.477	1.072
Eiginfjáarkrafa vegna rekstraráhattu.....	62.767	64.939
Eiginfjáarkrafa samtals	399.332	382.042
Eiginfjárlutfall	20,48%	20,14%

Vogunarlutfall

Fjármálafyrirtæki skal skv. 30. gr. a. laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 uppfylla kröfur um vogunarlutfall. Vogunarlutfall sjóðsins í lok ársins er 8,57% en samkvæmt lögnum skal vogunarlutfall ekki fara undir 3%.

Vogunarlutfall reiknast þannig:	30.6.2022	31.12.2021
Eigið fé liður 1.....	964.901	940.395
Áhættuskuldbindingar:		
Liðir innan efnahags.....	10.926.178	10.321.669
Liðir utan efnahags.....	334.498	237.407
Heildar áhættuskuldbindingar	11.260.677	10.559.076
Vogunarlutfall.....	8,57%	8,91%

21. Upplýsingar um tengda aðila

Sparisjóðurinn hefur skilgreint tengda aðila sem stjórn sparisjóðsins, sparisjóðsstjóra og forstöðumenn sparisjóðsins og nánustu fjölskyldu þeirra einstaklinga sem falla þarna undir. Einnig hefur verið skilgreint samband við einingar með umtalsverð ítök hjá stærstu stofnfjáraðilum sparisjóðsins. Útlán til tengdra aðila þann 30.6.2022 námu 144 milljónum króna en innlán 21 milljónum króna. Viðskipti við tengda aðila eru á armslengdargrunni.

22. Utan efnahagsreiknings

Sparisjóðurinn hefur gengist í ábyrgðir fyrir viðskiptamenn sína og veitt þeim yfirdráttarheimildir á tékkareikninga. Nýttar yfirdráttarheimildir eru færðar í bækur sparisjóðsins en ónýttar heimildir og ábyrgðir greinast þannig.

	30.6.2022	31.12.2021
Veittar ábyrgðir vegna viðskiptamanna	287.104	192.946
Ónýttar heimildir kreditkorta.....	82.163	91.478
Ónýttar yfirdráttarheimildir	391.776	352.827
	761.043	637.251

23. Áhættugreining

23.1 Áhættustýring

Tilgangur áhættustýringar er að stýra áhættu sparisjóðsins með sem skilvirkustum hætti og gera áhættustýringuna sem gagnsæjasta fyrir stjórnendur, allt frá stjórn til þeirra einstöku starfsmanna sem taka ákvörðun sem í er fólgin áhætta. Meginhlutverk áhættustýringar og útlánaeftirlits er því að greina áhættu sparisjóðsins á hverjum tíma, fylgjast með og meta áhættuþætti og hafa eftirlit með að viðmiðunarmörk einstakra áhættuþátta séu virt. Skilvirkar aðferðir og aðgerðir við mat á áhættu eru því grundvöllur áhættustýringar sparisjóðsins. Stjórn sparisjóðsins ákveður meginstefnur hvað varðar áhættustýringu og setur mörk ásættanlegrar áhættu í daglegum rekstri sparisjóðsins. Stjórnin setur markmið varðandi áhættustýringu og eftirlit með áhættuþáttum, svo sem útlánaáhættu, lausafjárahættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Fjárhæðir í þessum kafla eru sýndar að frádreginni varúðarfærslu.

23.2 Framkvæmd áhættustýringar

Stjórnendur sparisjóðsins hafa með höndum eftirlit og skýrslugerð varðandi mismunandi tegundir áhættu.

Ákvarðanatata byggist á skipulagi þar sem stjórn sparisjóðsins hefur falið aðilum umboð til að gefa út leiðbeiningar og markmið varðandi ásættanlega áhættu og ákveða einstakar stöður út frá stærð og áhættu. Upplýsingar um áhættustöður eru reglulega kynntar fyrir stjórn sparisjóðsins.

23.3 Eftirlit og stýring lausafjárahættu

Lausafjárahætta er hætta á tapi vegna þess að ekki er hægt að standa við skuldbindingar þegar þær gjaldfalla. Sparisjóðurinn fylgist með lausafjárahættu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Sparisjóðurinn þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrirséðum og ófyrirséðum greiðsluskuldbindingum. Sparisjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Þetta felur meðal annars í sér aðgang að lánalínum, yfirdráttarheimildum og fjáreignum sem auðvelt og fljótlegt er að selja, svo sem ríkisvixlum og ríkisskuldabréfum.

Auk þess er fylgst með lausafjárahættu með skýrslum um lausafjárhlutfall sem sendar eru reglulega til Fjármálaeftirlitsins og Seðlabanka Íslands. Lausafjárhlutfallið sýnir hlutfallið milli eigna og skulda eftir því hversu langt er til gjalddaga þeirra.

23.4 Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignir og fjárskuldir sparisjóðsins greinast þannig eftir gjalddögum án vaxta:

30.6.2022	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	1.965.064				1.965.064
Kröfur á lánastofnanir.....	26.679				26.679
Útlán og kröfur	1.352.099	426.934	1.685.403	5.690.341	9.154.777
Skuldabréf.....	238				238
Hlutabréf.....	16.151				16.151
Aðrar fjáreignir.....	41.215				41.215
	3.401.447	426.934	1.685.403	5.690.341	11.204.125
Almenn innlán.....	8.596.066	465.100	296.608	765.119	10.122.893
Aðrar skuldir.....	110.575				110.575
Víkjandi lán			57.335		57.335
	8.706.641	465.100	353.943	765.119	10.290.803
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(5.305.194)	(38.166)	1.331.460	4.925.222	913.322

23.4 Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda (framhald)

31.12.2021	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	1.944.144				1.944.144
Kröfur á lánastofnanir.....	38.055				38.055
Útlán og kröfur	943.839	469.049	1.826.969	5.599.189	8.839.046
Skuldabréf.....	238				238
Hlutabréf.....	18.677				18.677
Aðrar fjáreignir.....	35.911				35.911
	2.980.864	469.049	1.826.969	5.599.189	10.876.071
Almenn innlán.....	8.304.393	545.081	509.399	466.202	9.825.075
Aðrar skuldir.....	112.954				112.954
	8.417.347	545.081	563.925	466.202	9.992.555
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(5.436.482)	(76.032)	1.263.044	5.132.987	883.517

23.5 Eftirlit og stýring markaðsáhættu

Stefna sparisjóðsins er að fylgjast náið með markaðsáhættu í rekstrinum og gæta þess að ekki sé farið yfir þau mörk sem stjórn hefur sett. Markaðsáhættu er stýrt með takmörkunum á stöðutökum og áhættuviðmiðum.

23.6 Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta ræðst af mismun á vaxtakjörum innlána eða fjármögnunar annars vegar og útlánsvöxtum lánasafns hins vegar. Starfsemi sparisjóðsins lýtur áhættu vegna vaxtasveiflna að því marki að vaxtaberandi eignir og vaxtaberandi skuldir hafa mismunandi binditíma og eru endurreiknaðar á mismunandi tímum eða í mismunandi fjárhæðum.

Breytilegir vextir eigna og skulda geta einnig valdið áhættu vegna sveiflna ýmissa breytilegra vaxtaviðmiða, svo sem innlánsvaxta, LIBOR-vaxta og annarra mismunandi vaxtategunda. Starfsemi áhættustýringar beinist að því að hámarka nettóvaxtatekjur að því tilskildu að markaðsvextir fari saman við stefnu stjórnar og áhættuviðmið.

Heildarfjárhæð útlána sem ber fasta vexti 30.6.2022 nam 237 millj. kr. (31.12.2021: 277 millj kr.) en skulda 54 millj. kr. (31.12.2021: 54 millj. kr).

23.7 Verðbólguáhætta

Sparisjóðurinn stendur frammi fyrir áhættu vegna verðbólgu á Íslandi þar sem eignir tengdar neysluverðsvísitölu eru meiri en samsvarandi skuldir. Allar eignir og skuldir með verðtryggingarákvæðum eru færðar með áföllnum verðbótum á hverjum tíma og verðbætur færðar í rekstrarreikning.

Heildarfjárhæð verðtryggðra eigna sparisjóðsins nam þann 30.6.2022 2.473 millj kr. (31.12.2021: 2.294 millj kr.) og heildarfjárhæð verðtryggðra skulda nam á sama tíma 2.456 millj kr. (31.12.2021: 2.309 millj kr.)

23.8 Gjaldeyrisáhætta

Gjaldeyrisáhætta er hætta á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum. Stöðugt er fylgst með opinni gjaldeyrisstöðu í hverri mynt í eignasafni sparisjóðsins. Sparisjóðurinn stefnir að því að takmarka gjaldeyrisáhættu og fylgist með henni í samhengi við heildar eigið fé sparisjóðsins.

Heildarfjárhæð eigna í erlendum gjaldmiðlum nam þann 30.6.2022 36 millj kr. (31.12.2021: 59 millj kr.) og heildarfjárhæð skulda í erlendum gjaldmiðlum nam á sama tíma 63 millj. kr. (31.12.2021: 60 millj kr.)

23.9 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er áhætta sem stafar af beinu eða óbeinu tapi sem á sér margvíslegar ástæður tengdar þróun rekstrarins, t.d. starfsmannamálum, tækni eða uppbyggingu sparisjóðsins. Ytri ástæður, aðrar en lána-, markaðs- eða lausafjárahætta, geta stafað af lagalegum kröfum eða almennt viðurkenndum verklagsreglum fyrirtækja. Rekstraráhætta stafar af allri starfsemi sparisjóðsins og snertir allar einingar í rekstrinum. Markmið sparisjóðsins er að finna jafnvægi milli þess að lágmarka áhættu og tap og hámarka arðsemi án þess að útiloka frumkvæði starfsmanna. Stjórnendur þróa og útfæra reglur fyrir rekstraráhættu innan hverrar einingar í takt við almenn áhættuviðmið sparisjóðsins.

23.10 Útlánaáhætta

Útlánaáhætta verður til með veitingu útlána. Fjárhæð útlánaáhættu í þessu tilliti kemur fram í bókfærðu verði eigna í efnahagsreikningi. Mótaðilaáhætta fylgir ýmsum öðrum fjáreignum, svo sem afleiðusamningum og markaðsskuldabréfum. Núverandi mótaðilaáhætta endurspeglast í bókfærðu verði þessara eigna í efnahagsreikningi. Sparisjóðurinn er einnig opinn fyrir mótaðilaáhættu vegna liða utan efnahagsreiknings eins og ónýttara yfirdráttarheimilda og veittra ábyrgða.

Stjórn sparisjóðsins setur almennar reglur um lánveitingar og ábyrgðir og ákveður lánastefnu sparisjóðsins. Stjórnin hefur eftirlit með lánamálum og ákveður útlánaheimildir sparisjóðsstjóra en stjórn setur mörk heimilda annarra starfsmanna. Stjórnin afgreiðir lánamál umfram heimildir sparisjóðsstjóra. Stjórn og stjórnendur sparisjóðsins sjá um eftirlit með öllum þáttum útlána, lánveitingum, tryggingum, samsetningu lánasafns og innheimtum.

Útlánasafni sparisjóðsins er dreift milli skuldara, atvinnugreina og landsvæða. Útlánasafni sparisjóðsins er stýrt þannig að enginn einn skuldari eða fjárhagslega tengdur hópur skuldara sé með stærra hlutfall útlánasafnsins en áhættureglur segja til um.

Markmið sjóðsins eru að stórar áhættuskuldbindingar viðskiptavina fari ekki yfir 20% af eigin fé sparisjóðsins en hámarks áhættuskuldbinding einstaks viðskiptavinar eða tengdra aðila er 25% af eiginfjárþætti 1 skv. reglum um stórar áhættuskuldbindingar hjá fjármálafyrirtækjum. Í lok ársins var ein áhættuskuldbinding umfram 20%. Markmið sjóðsins er að heildarhlutfall stórra áhættuskuldbindinga fari ekki yfir 250% af eiginfjárþætti 1. Samkvæmt reglum um stórar áhættuskuldbindingar má þetta hlutfall fara hæst í 400%.

Þann 30.6.2022 voru 4 viðskiptamenn sparisjóðsins skilgreindir sem stórar áhættuskuldbindingar (31.12.2021: 6 viðskiptamenn).

	Fjöldi	30.6.2022	31.12.2021
Stórar áhættuskuldbindingar umfram 20% af eiginfjárþætti 1.....	1	198.345	203.088
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af eiginfjárþætti 1.....	3	320.408	522.371
Samtals.....	4	518.753	725.459
Hlutfall af eiginfjárþætti 1.....		53,8%	77,1%

24. Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í samþykktum sjóðsins kemur fram að hlutverk hans sé að stunda sjálfbæra svæðisbundna fjármálastarfsemi á grundvelli samfélagslegrar ábyrgðar, starfsemi sem stendur vörð um og þróar atvinnulíf, mannlíf og velferð svæðisins. Af þessu má sjá að sjóðurinn leggur áherslu m.a. á umhverfis-, félags- og starfsmannamál til að gæta að velferð og mannlífi. Jafnframt er lögð mikil áhersla á að vörur og þjónusta hans sé ekki nýtt til peningaþvættis, fjármögnunar hryðjuverka, spillingar- eða mútumála með því að starfsmenn leggi sig fram um að þekkja sína viðskiptavinum, vera í persónulegum samskiptum við þá ásamt því að fylgja reglum sem þessi mál varða. Áreiðanleiki nýrra viðskiptavina er kannaður ásamt skoðun á stærri millifærslum eða afgreiðslum þar sem mikið magn lausafjár er notað. Áhætta af misnotkun er talin lítil þó að hún sé sannarlega til staðar. Viðskiptavinir eru m.a. kannaðir út frá stöðu þeirra í þjóðfélaginu, hvort þeir hafi hlotið dóma eða umfjöllun í fjölmiðlum sem gefið gæti til kynna að þeir séu í áhættuflokkum varðandi mútuþægni, spillingu eða ólöglega starfsemi. Jafnframt þurfa viðskiptavinir að láta stofna nýja viðtakendur erlendra greiðslna í sjóðnum þannig að hægt er að kanna tilefni færsla áður en þær eru gerðar. Sjóðurinn hefur einnig sett sér siðareglur og stefnu um ráðstafanir gegn hagsmunaráreksrum og sett upp tilkynningarferli undir nafnleynd fyrir starfsmenn vegna óæskilegra atvika eða hegðunar.

25. Stofnfé

Stofnfé sparisjóðsins í lok júní 2022 nam 230,9 milljónum króna í eigu 444 aðila og skiptist í jafnmarga hluti að nafnverðsfjárhæð ein króna. Eitt atkvæði fylgir hverjum stofnfjárlut. Eftirfarandi aðilar áttu meira en 1% stofnfjár og eru allir með íslenskt ríkisfang:

KEA svf.....	9,96%
Jóhann Geirsson.....	3,10%
Norðurþing.....	3,00%
Brynleifur Siglaugsson.....	2,19%
Skrjóður ehf.....	2,17%
Framsýn.....	1,70%
Þingeyjarsveit.....	1,60%
Bergþóra Kristjánsdóttir.....	1,56%
Ari Teitsson.....	1,51%
Ernuhof ehf.....	1,51%
Reynihlíð hf.....	1,51%
Þröstur Jón Sigurðsson.....	1,51%
Viðar Vagnsson.....	1,45%
Gylfi Hrafnkell Yngvason.....	1,37%
Pétur Bjarni Gíslason.....	1,35%
Sigtryggur Vagnsson.....	1,21%
Tjörneshreppur.....	1,10%
Búvís ehf.....	1,07%
Skútustaðahreppur.....	1,07%
Þormóður Ásvaldsson.....	1,05%
Trausti Jón Gunnarsson.....	1,03%
Hornsteinn.....	1,01%
Aðrir.....	56,96%
	<u>100,00%</u>

26. Aðrar skuldbindingar

Samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki ber sparisjóðum að ráðstafa að lágmarki 5% af hagnaði liðins árs fyrir skatt til samfélagslegra verkefna á starfssvæði sínu. Hagnaður sparisjóðsins fyrir skatta á tímabilinu nam 20,1 milljónum. kr. og ber því að veita að lágmarki 1 milljón kr. til slíkra verkefna sökum þess. Sparisjóðurinn ráðstafaði 2,8 millj. kr. í þessi verkefni á tímabilinu.

27. Samþykki árshlutareiknings

Árshlutareikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum þann 29. ágúst 2022.